

การดำเนินการปฏิญญาคุณธรรม (Do & Don't)

หน่วยงาน...ศูนย์สุขภาพจิตที่ ๗

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. ปฏิญญาคุณธรรม (Do & Don't) หรือข้อตกลงคุณธรรม (ขั้นต้น) ที่หน่วยงานกำหนด

Do (สิ่งที่ควรทำ)	Don't (สิ่งที่ไม่ควรทำ)
๑. การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ	๑. การละเลย เพิกเฉยต่อกฎ ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ
๒. ปฏิเสธไม่รับของขวัญ ของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่	๒. การใช้ทรัพยากรของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือใช้อย่างฟุ่มเฟือย
๓. มีจิตสาธารณะ อุทิศตนกระทำการเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยอยู่บนพื้นฐานของกฎ ระเบียบ แบบแผนของราชการที่สามารถทำได้	๓. การเพิกเฉย ละเลยการให้ความช่วยเหลือประชาชนเท่าที่จะสามารถกระทำได้

๒. วิธีการดำเนินการ

การวางแผน (Plan)

ศูนย์สุขภาพจิตที่ ๗ ดำเนินกิจกรรมระดมสมอง (Brainstorming) ภายในหน่วยงาน เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากปีที่ผ่านมา โดยนำ "ปัญหาที่อยากแก้" เช่น การใช้ทรัพยากรสิ้นเปลือง และ "ความดีที่อยากทำ" (เช่น การปฏิบัติงานโปร่งใส และจิตอาสา) มากำหนดเป็นพฤติกรรม Do & Don't โดยมีการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมที่สอดคล้องกับคุณธรรมเป้าหมาย ๕ ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู

การทดลองปฏิบัติ (Do)

นำข้อตกลงคุณธรรมเบื้องต้นไปสู่การปฏิบัติจริงผ่านโครงการต่างๆ เช่น โครงการฝากสวนครัวไว้กันได้ ของชาวศูนย์สุขภาพจิตที่ ๗ โดยใช้งบประมาณจากการจำหน่ายขวดพลาสติกที่ได้จากการคัดแยกขยะ และการใช้ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดการใช้กระดาษ ซึ่งผลจากการทดลองพบว่าสามารถลดการใช้กระดาษลงได้ถึงร้อยละ ๕.๓๖ นอกจากนี้ยังมีการปรับการปรับเอกสารออกมาตรวจสอบ เป็นการตรวจสอบผ่านไฟล์เอกสารรูปแบบ PDF และยังมีประชุมร่วมกันเป็นประจำเดือนเพื่อติดตามความก้าวหน้า

การประเมินผลปรับปรุง (Check)

ดำเนินการประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปตามคุณธรรมเป้าหมาย ซึ่งในปี ๒๕๖๘ บุคลากรมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำสูงถึง ๒.๘๕ คะแนน และมีการจัดกิจกรรมถอดบทเรียน (Lessons Learned) เพื่อทบทวนปัญหาอุปสรรค เช่น ภาระงานที่เพิ่มขึ้นจากวิกฤติต่างๆ ทำให้ต้องปรับรูปแบบกิจกรรมให้กระชับและบูรณาการมากขึ้น รวมถึงการวิเคราะห์ผลการประเมิน ITA เพื่อพัฒนาความโปร่งใสในจุดที่ยังมีคะแนนน้อย

การปฏิบัติ...

การปฏิบัติ (Act)

ศูนย์สุขภาพจิตที่ ๗ นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากการถอดบทเรียนมาปรับปรุงข้อตกลงให้เหมาะสมกับบริบทองค์กร โดยยกระดับข้อตกลงที่ทำได้ดีแล้วให้เป็น “**ปฏิญญาคุณธรรม**” อย่างเป็นทางการ พร้อมทั้งขยายผลโดยการ**เชิดชูเกียรติบุคคลต้นแบบ**ด้านคุณธรรมในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ได้แก่ นางสาวยุวนา ไชว์พันธ์ และ**เชิดชูเกียรติบุคคลต้นแบบ**ด้านคุณธรรมในปีงบประมาณ ๒๕๖๙ ได้แก่ นางสาวลักษณา สกุกทอง และ**เชิดชูเกียรติ**หน่วยงานภายในองค์กร ได้แก่ กลุ่มงานวิชาการสุขภาพจิต เพื่อสร้างแรงจูงใจในการรักษาความดีอย่างยั่งยืน และส่งเสริมให้หน่วยงานเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะภายนอกเพื่อเพิ่มเครือข่ายองค์กรคุณธรรม

๓. ปฏิญญาคุณธรรม (Do & Don't) ของหน่วยงานที่ผ่านการทดลองปฏิบัติแล้ว

Do (สิ่งที่ควรทำ)	Don't (สิ่งที่ไม่ควรทำ)
๑. การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ	๑. การละเลย เพิกเฉยต่อกฎ ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ
๒. ปฏิเสธไม่รับของขวัญ ของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่	๒. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือใช้อย่างฟุ่มเฟือย
๓. มีจิตสาธารณะ อุทิศตนกระทำการเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยอยู่บนพื้นฐานของกฎ ระเบียบ แบบแผนของราชการที่สามารถกระทำได้	๓. การเพิกเฉย ละเลยการให้ความช่วยเหลือประชาชนเท่าที่จะสามารถกระทำได้

หมายเหตุ : แนวทางการดำเนินการปฏิญญาคุณธรรมตามหลัก PDCA

โดยทั่วไปการดำเนินการเพื่อกำหนดปฏิญญาคุณธรรมของหน่วยงานจะเริ่มต้นจากการประชุมกลุ่มเพื่อร่วมกันศึกษาข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมาย ระเบียบ แนวทางปฏิบัติ หรือกรณีศึกษาต่าง ๆ จากนั้นจึงร่วมกันกำหนดข้อตกลงคุณธรรมเบื้องต้นในรูปแบบ “Do & Don't” เพื่อใช้ในการทดลองปฏิบัติ (Do)

เมื่อดำเนินการไปได้ระยะหนึ่ง หน่วยงานจะทำการประเมินผล (Check) ว่าข้อตกลงดังกล่าวสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรมของบุคลากรได้หรือไม่ และสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานได้จริงหรือไม่

หากผลการประเมินเป็นที่น่าพอใจ ข้อตกลงนั้นจะถูกยกระดับเป็น “ปฏิญญาคุณธรรม” ของหน่วยงาน (Action)

แต่หากผลการประเมินยังไม่เป็นที่น่าพอใจ หน่วยงานจะกลับไปสู่ขั้นตอนการวางแผนใหม่ (Plan) โดยการระดมความคิดเห็นเพื่อกำหนดข้อตกลงใหม่ แล้วนำไปทดลองปฏิบัติอีกครั้ง (Do)

กระบวนการนี้จะดำเนินไปอย่างต่อเนื่องในลักษณะวงจร PDCA จนได้ปฏิญญาคุณธรรมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยทั่วไปจะได้ประมาณ ๓ ข้อที่ควรทำ (Do) และ ๓ ข้อที่ไม่ควรทำ (Don't)